

Verslag brede bijeenkomst 'Milieuvriendelijke en duurzame onkruidbestrijding' 13 oktober 2009

1. Ontvangst door Esther Hessel, projectleider Bedrijfsnetwerk Biologische Boomkwekerijproducten.

De deelnemers (30 deelnemers) worden welkom geheten en met behulp van bijgevoegde powerpointpresentatie wordt uitgelegd wat het bedrijfsnetwerk inhoudt, de doelstellingen en de diverse bijeenkomsten.

2. Arie van der Lans PPO Bomen Lisse. 'Niet chemische oplossingen voor onkruidproblemen '

De heer van der Lans gaat in op de diverse bestaande mechanische methoden om onkruid te bestrijden. Hij geeft aan dat vooral tussen de rij een probleem bestaat wat betreft onkruid. De volgende oplossingen voor onkruid passeren de revue:

- * Vingerwieders: ontstaat vrij snel schade. Vaak een combinatie van een werktuigdrager met vingerwieder;
- * Torsiewieder: 2 pennen. In de akkerbouw goede resultaten mee bereikt. Toch wel schade aan de stammen in de boomkwekerij.
- * Wiedeggen: 3 meter breed. Vooral toe te passen bij niet teveel dichtgeslepte grond.
- * Pneumat: spuit kleine onkruiden kapot;
- * Gritstralen: met walnootschalen. 50-100 kg/ hectare. De vraag is wat de schade aan het gewas is.

* Branden: veel ontwikkelingen hierin. Microbrander geeft 60 maal per minuut een pulsje.

* Zwenkschoffel voor laanbomen. Twee elektrische ogen signaleren de boom. Intrarijschoffel. Vooral bij PPO AGV in de biologische akkerbouw gebruikt. Nadeel is dat de machine steeds een stukje openlaat.

* Garfordmachine: schoffelt om de plant/ boom heen. 90-95% effectief. Maar de standaarduitvoering kost al € 60.000.-

Vervolgens wordt ingegaan op het effect van het afdekken met stro, compost en andere materialen.

* Compost. Variabele kosten: € 2000,-/ ha.

Compost mag t.a.v. Minas.

* Stro. Moet oud en gehakseld zijn. 2-2,5 kg/m². Ca €1600.- per ha.

* Terrastar: stro product. Valt uit elkaar door het weer.

* Greenfiber. Houtstof vlokken.

De diverse producten zijn onder andere bij Bomenland Schiphorst getest.

De vraag met de diverse producten waaronder compost is hoe breng je het aan? Bij Schiphorst werd de compost toegepast door middel van een kar met zijlosser waarna het werd gladgestreken. Er zijn goed resultaten te behalen. Wel is het zo dat het compost enkele malen aangebracht moest worden omdat er toch weer onkruiden in gingen ontkiemen.

Momenteel vindt er een onderzoek plaats bij PPO/ PRI naar wortelonkruiden. Onder andere wordt gekeken naar de combinatie van een biologische grondontsmetting met afdekken met zwart plastic. Ook de KVIK Up: machine die de wortelonkruiden aanpakt is een goede optie.

Opmerking vanuit de zaal: is compost geen broedplaats voor slakken? Arie heeft in de proeven dit zelf niet gezien.

3. Annette Pronk, Plant Research International, Groene bedekking voor onkruidonderdrukking en stikstofbron

Annette Pronk schetst de doelstelling die behaald wordt door gebruik te maken van groene bedekking:

- Geen verslemping;
- Minder onkruid en daarmee minder arbeidsintensief t.a.v. onkruidbestrijding;
- Vanggewas voor stikstof. Er vindt hierdoor minder uitspoeling plaats van stikstof. Ongeveer de bovenste 30 cm wordt beworteld.
- Leguminose
- Schuilplaats voor natuurlijke vijanden.

Er kleven ook nadelen aan:

- Concurrentie om vocht en stikstof;
- Aaltjes;
- Slakken en ziekten en plagen.
- In vruchtbomenteelt ontstaan wortelvelden onderaan de stam .

Na diverse proeven bleek:

- Dat er bij het rooien met een klembandrooier niet of nauwelijks klaver in de kluit achterbleef;
- Dat er schoon begonnen moet worden met klaver zodat klaver direct de concurrentie aankan met onkruiden;
- Dat een snel uitvullende klaver effectiever is;
- Dat dit jaar de klaver een pittige concurrentie vormt voor water en stikstof.

4. Voor- en nadelen grasbanen, Hans Smeets, DLV Boomteelt

Hans Smeets geeft aan dat door gebruik van grasbanen bijna 60% van de middelen gereduceerd wordt. De keuze van grassoorten is daarbij erg belangrijk. Er bestaan meerdere mengsels:

- Shadow van Barenbrug
- Low Maintenance van Barenbrug
- Laanboommengsel van Eurograss
- Silhouette, van Eurograss

Grasbanen hebben als nadeel dat er groeireductie optreedt. Langzaam groeiende mengsels leveren minder groeireductie op dan snelgroeiende soorten.

Uit de zaal komt de vraag waarom niet regelmatig onkruid te maaien in plaats van de grasbanen. Qua arbeid komt dit op hetzelfde neer. Door de keuze van gras heb je het zelf onder controle. Tevens toont het mooier. De combinatie van grasbanen en compost op de rij kost nogal wat geld volgens de aanwezigen.

5. Demonstraties boomkwekerij: duurzame onkruidbestrijding

RTK GPS Techniek

Automatische besturing van trekker en werktuig door middel van RTK/ GPS. Deze besturingstechniek kan worden ingezet tijdens het planten maar ook voor bijvoorbeeld het schoffelen. Diverse machines zijn achter deze trekker te monteren. Het beste resultaat wordt bereikt door bij het planten al gebruik hiervan te maken zodat je in de latere werkgangen daarvan profijt hebt. De machine is wel lerend. De heer Verbruggen van SBG innovatie geeft aan dat toepassing in grote laanbomen lastig is. Het GPS signaal komt niet door het bladerdek heen. RTK GPS wordt wel toegepast bij de aanplant van spullen.

Naast een antenne op de trekker, is soms ook een extra antenne noodzakelijk. Dit als het signaal niet via de mobiele telefoon is te ontvangen.

Uitgevoerd door de heer Verbruggen werkzaam voor SB Guidance uit Middenmeer, specialist in deze nieuwe technieken.

HWD Werktuigendrager uitgerust met speciale schoffelapparatuur (Damcon).

Samen met PPO Lelystad, PPO Lisse en DLV team boomteelt zijn er bij vruchtboomkwekerij van Rijn de Bruyn te Uden praktijkproeven uitgevoerd. De afgelopen maanden zijn de nodige verbeteringen aangebracht aan de schoffelapparatuur die achter de trekker gemonteerd is. Deze machine is ook goed toepasbaar bij coniferenteelt. De vingerwieders die ingezet worden achter de werktuigendrager zijn in diverse boomteelt gewasgroepen goed te gebruiken. Gedemonstreerd wordt hoe de machine werkt. Het afstellen van de vingerwieders komt erg nauw. Niet te vlak, want anders glijdt hij over de grond en niet te diep zodat je een bergje langs de bomen krijgt.

Zwenkschoffel met elektronisch oog (CSB Mechanisatie)

Een innovatie die erg interessant is voor laanboomkwekers die alleen op de rij het onkruid willen bestrijden. Machine werkt alleen tussen de bomen en zwenkt terug bij het naderen van een boom (door het elektronische oog). Machine is vooral interessant bij kwekers die tussen de bomen grasbanen hebben ingezaaid. In diverse breedtes uitvoerbaar. Demonstraties werden uitgevoerd door Stefan Baaijens van CSB Mechanisatie uit Oisterwijk.

KVIK up

Wortelonkruiden zijn met name in de biologische landbouw een ware plaag. Het verwijderen van diepwortelende onkruiden is een lastige en tijdrovende opgave. De overschakeling naar landbouw zonder gebruik te maken van chemische onkruidbestrijdingsmiddelen is om die reden lastig. Een innovatieve boer met aanleg voor techniek uit Denemarken is er in geslaagd een machine te ontwikkelen die de wortelonkruiden letterlijk te lijf gaat. Eerst geploegd en vervolgens worden wortelonkruiden omhoog geblazen en komen op het oppervlak te liggen. Machine gedemonstreerd door importeur Van Schie en loonbedrijf van Lenthe Dalfsen BV.

Effect compost

Compost of houtvezels kunnen gebruikt worden als afdek materiaal. Het beste kan er een zo grof mogelijk materiaal gebruikt worden. Op een plek is er een voorbeeld neergelegd op de rij zodat de deelnemers konden zien hoe het materiaal er uit zag. In dit geval ging het om verkleind hout wat nog niet gecomposteerd was.

Biologische teelt op de Stadskwekerij

Toelichting door Herman Dijk, kwekerijchef van de Stadskwekerij. Deelnemers (gangbare kwekers en enkele biologische kwekers) krijgen een goed beeld hoe de Stadskwekerij Zwolle werkt. Tevens geeft Herman Dijk op een duidelijke manier zijn visie en ideeën weer over de toekomst.

Borrel

De dag wordt afgesloten door een borrel.